

Obsah

I. část - Slova na začátek	13
II. část - O čem je tento „keltský“ průvodce: jak se v knížce orientovat	14
III. část - Keltské stopy na území Čech	17
Kdo byli Keltové	17
Keltové a laténská kultura mladší doby železné (trochu vědy)	18
Adaptace Keltů na přírodní podmínky a struktura osídlení	18
Archeologické poznání sídel Keltů	20
Hmotná kultura keltských sídel	21
Krajina Keltů (a letecká archeologie)	23
Hroby, pohřebiště a pohřební zvyklosti	25
6. až 5. století př. n. l.	25
4. až 3. století př. n. l.	25
Móda, šperky a oděv	26
Bohatí a chudí - odraz sociální struktury keltské společnosti	30
Demografie - odhad počtu obyvatel v době keltské civilizace	30
Ekonomika	31
Suroviny, import a export komodit, stezky a uzlové body	33
Umělecký styl a dílny	37
Keltský kult	38
Dějiny českých Keltů po jednotlivých staletích - postavení Čech v dějinách keltské Evropy	39
6. století př. n. l. - budování základů	39
5. století př. n. l. - prosperita a protiklady	39
Přelom 5. a 4. století př. n. l. - krize a konflikty	39
4. století př. n. l. - expanze	40
3. století př. n. l. - konsolidace	41
2. století př. n. l. - kolonizace a vznik oppid	41
1. století př. n. l. - agonie	44
Konec Keltů v Čechách - nahrazení keltského obyvatelstva germánským	44
Genius loci míst, kam se Keltové v Čechách dostávali	46
IV. část - Vzhůru na místa, kde byli Keltové	48
V terénu (ne)viditelné stopy po Keltech	48
Hradiště	48
Oppida, castella, refugia	48
Čtyřúhelníkové valy	49
Mohylová a jiná pohřebiště	49
Sídla	49
Posvátné vrchy, kopce a hory	50
Prameny, bažiny, řečiště	50

Jeskyně a převisy	50
Skalní útvary	50
Těžební místa	50
Kde si více přečíst a jinak se dozvědět o našich Keltech	50
Archeologické parky, naučné stezky a informační centra s tematikou Keltů v Čechách a osud Národní kulturní památky „Keltské oppidum Závist“	52
My Češi a Keltové	54
V. část – Lokality	55
Bacín (administrativní obec Vinařice, okres Beroun, Středočeský kraj) – dary určené keltským bohům se dostaly do rukou archeologů	56
Bělá u Turnova (administrativní obec Mírová pod Kozákovem, okres Semily, Liberecký kraj) – zlato Keltů v jeskyni	59
Bělčice (okres Strakonice, Jihočeský kraj) – Keltové v Záhrobí	62
Benátky nad Jizerou (okres Mladá Boleslav, Středočeský kraj) – knížecí hrob vedle hradiště?	64
Bezdědovice (okres Strakonice, Jihočeský kraj) – železný poklad	67
Blaník (administrativní obec Louňovice pod Blaníkem, okres Benešov, Středočeský kraj) – keltští rytíři na Blaníku	69
Boudy (okres Písek, Jihočeský kraj) – tajuplné hradiště před vykopávkami i po nich	72
Brod u Příbrami (okres Příbram, Středočeský kraj) – základna Keltů pro získávání olova?	75
Broumy (okres Beroun, Středočeský kraj) – Zlatý vrch nad rybníkem Kučerák	77
Burkovák (administrativní obec Nemějice, okres Písek, Jihočeský kraj) – posvátný strom na posvátném kopci	79
Čelákovice – Bezručova ulice (okres Praha-východ, Středočeský kraj) – stažená kůže z keltského psa	81
Čelákovice – Nedaniny (okres Praha-východ, Středočeský kraj) – keltská věž nad Labem	82
Černouček (obec Ctiměřice, okres Litoměřice, Ústecký kraj) – hrobka mladíka	83
Čertova ruka (administrativní obec Karlovice, okres Semily, Liberecký kraj) – podivuhodné skalisko ve skalním bludišti Keltů	85
České Budějovice (okres týž, Jihočeský kraj) – „budějické“ náměstí Přemysla Otakara doslova stojí na stavbách Keltů	87
České Lhotice (okres Chrudim, Pardubický kraj) – oppidum v Železných horách	88
Čížkovice (okres Litoměřice, Ústecký kraj) – knížecí mohyla s jantarem	92
Davle (okres Praha-západ, Středočeský kraj) – keltské zlato v tisíciletém klášteře na ostrově	94
Dobrá Voda (okres Jičín, Královéhradecký kraj) – dva závěsky tvaru mužského pohlavního údu v keltském hrobě	96
Dobšice (okres Nymburk, Středočeský kraj) – vepřové nebo kančí v hrobech, hrálo se o ně v kostky?	99
Dobšín (okres Mladá Boleslav, Středočeský kraj) – časoměrná jeskyně?	101

Doksy (okres Česká Lípa, Liberecký kraj) – kdo najde místo nálezu keltského zlata?	103
Domoušice (okres Louny, Ústecký kraj) – hradiště vedle kamenných Kounovských řad	104
Doubravčice (okres Kolín, Středočeský kraj) – hradiště v hlubokých lesích	107
Droužkovice (okres Chomutov, Ústecký kraj) – nález bronzové plastiky šelmy s beranem v hubě	109
Dub (okres Prachatice, Jihočeský kraj) – místo, kde se potkali poslední Keltové s Germány	111
Hlinná, hora Kamýk (administrativní obec Pokratice, okres Litoměřice, Ústecký kraj) – podivné archeologické naleziště = divní Keltové?	113
Holohlavy (okres Hradec Králové, Královéhradecký kraj) – urna s popelem mrtvého nad kostrou	114
Hořovičky (okres Rakovník, Středočeský kraj) – keltská hlava s vlasy dozadu sčesanými a po stranách se dvěma „rybími měchýři“	116
Hosty (okres České Budějovice, Jihočeský kraj) – „plastiku“ akrobata se dvěma lvími ocasy vlastnili Keltové	118
Hrada pod Mužským (obec Dneboh, okres Mladá Boleslav, Středočeský kraj) – masakr nebo obětiště, odkud je vidět čtvrtinu Čech	120
Hradiště u Malovic (administrativní obec Malovice, okres Prachatice, Jihočeský kraj) – ředitel školy se pokusil objevit tajemství čtvercových valů	124
Hradiště u Písku (administrativní obec Písek, okres týž, Jihočeský kraj) – nejbohatší keltská mohyla Čech mimo jiné obsahovala bronzové zpodobnění božské Sirény, ženy s dravčími křídly a pařáty	126
Hrazany (administrativní obec Radíč, okres Přebram, Středočeský kraj) – oppidum nad zlatonosnou říčkou (Mastníkem)	129
Hrušov (okres Mladá Boleslav, Středočeský kraj) – sídlo Keltů viditelné z letadla	133
Chrástovice (okres Strakonice, Jihočeský kraj) – „obětní“ žulový balvan s „krevními“ miskami	135
Chrudim (tentýž okres, Pardubický kraj) – stromový sarkofág pro „dámu ze střední společenské vrstvy“	137
Chýnov (část města Libčice, okres Praha-západ, Středočeský kraj) – šedesát „hliněných a kamenných mohyl a spona s groteskní hlavičkou“	139
Jabkenice (okres Mladá Boleslav, Středočeský kraj) – pohřebiště z 5. století př. n. l. na okraji obce	141
Jaroměř (okres Náchod, Královéhradecký kraj) – pancíř z bronzu	142
Jenišův Újezd (okres Teplice, Ústecký kraj) – největší keltské pohřebiště v Čechách	144
Jestřebí (okres Česká Lípa, Liberecký kraj) – co hledali lidé, kteří opustili v 1. století př. n. l. svoje domovy kdesi v Durynsku, v málo hostinné krajině Českolipska a Českodubská?	147
Jíkev (okres Nymburk, Středočeský kraj) – nález keltské boty	149
Karlovice (okres Semily, Liberecký kraj) – překvapivý nález schránky mořského plže z Rudého moře ve vrstvě z doby železné	150
Kašperské Hory (okres Klatovy, Plzeňský kraj) – 2 200 zlatých let: keltský objev zlatých žil	152

Klamorna pod Mužským (obec Dneboh, okres Mladá Boleslav, Středočeský kraj) – polozemnice na Klamorně jako dílo kameníků (a nových vládců?)	154
Kleť (administrativní obec Chlum u Křemže, okres Český Krumlov, Jihočeský kraj) – záhady přeslenu z vrcholu vysoké hory	156
Kotýz (okres Beroun, administrativní obec Tmaň, Středočeský kraj) – bájně hradiště keltské bohyně koní Epony na kopci Zlatý kůň	157
Křinec (okres Nymburk, Středočeský kraj) – stříbrný náramek křinecké Keltky	159
Kučeř (okres Písek, Jihočeský kraj) – Obrovy hroby v hlubokém lese	161
Kunětická hora (administrativní obec Ráby, okres Pardubice, Pardubický kraj) – průmyslové centrum Keltů	163
Lahošť (okres Teplice, Ústecký kraj) – Obří pramen, do kterého Keltové vhodili kotel se šperky, dodnes doslova hučí	165
Leskovice (okres Pelhřimov, Kraj Vysočina) – zlato Keltů uprostřed Českomoravské vysočiny	167
Liběšice (okres Most, Ústecký kraj) – opevněné sídliště ve skalní soutěsce ohrožované povodněmi	169
Lochovice (okres Beroun, Středočeský kraj) – úplně první vykopávky po Keltech v Čechách proběhly u dvora Kočvary již roku 1802	171
Lovosice (okres Litoměřice, Ústecký kraj) – houby a Keltové	173
Luka pod Medníkem (okres Praha-západ, Středočeský kraj) – svědectví stop Keltů na zlaté žíle	175
Luštěnice (okres Mladá Boleslav, Středočeský kraj) – palisádová ohrada	176
Makotřasy (Praha-západ, Středočeský kraj) – zranění Keltové v hrobech	177
Malá Bělá (okres Mladá Boleslav, Středočeský kraj) – nekrofilové za Keltů?	179
Malé Březno (okres Ústí nad Labem, týž kraj) – říční nález bronzového náramku	180
Malý Kosatín (administrativní obec Boudy, okres Písek, Jihočeský kraj) – co se dělo u pohyblivého kamene, viklanu?	181
Manětín (okres Plzeň-sever, Plzeňský kraj) – famózní spona tvaru člověka s dozadu učesanými vlasy	182
Markvartice (okres Jičín, Královéhradecký kraj) – dnes tam navštívíme „keltské“ zážitkové místo	184
Mehelník (administrativní obec Písek, týž okres, Jihočeský kraj) – kamenný stůl na vrcholu hory	188
Mírkovice (okres Domažlice, Plzeňský kraj) – keltské mohyly prokopával kníže Trauttmansdorff a svobodný pán Koc z Dobrše; mimo jiné se našlo vyobrazení leknínového/lotosového květu	190
Mířkov (okres Domažlice, Plzeňský kraj) – rozsocha, keltský vrch korunovaný bludištěm skal	192
Modlešovice (okres Strakonice, Jihočeský kraj) – na břehu řeky Otavy, kde je archeologická rezervace, se rýžovalo zlato a hned vedle byl pohřben muž s mečem, jehož pochva byla zdobena dvěma hlavami bájných dráček	194
Most (stejnomený okres, Ústecký kraj) – hradiště v areálu výletní restaurace s rozhlednou	197

Mšecké Žehrovice (okres Kladno, Středočeský kraj) – unikátní kamenná hlava keltského druida	198
Nadryby (okres Plzeň-sever, Západočeský kraj) – čtvercová palisádová ohrada	202
Němětice (okres Strakonice, Jihočeský kraj) – panský dvorec na hradišti	203
Neštěmice (okres Ústí nad Labem, Ústecký kraj) – podivní lidé ve stínu Keltů	204
Nevězice (okres Písek, Jihočeský kraj) – rurální oppidum	206
Neznášov (okres Náchod, Královéhradecký kraj) – sídlo prvních Keltů na východě Čech?	209
Nový Bydžov (okres Hradec Králové, Královéhradecký kraj) – první nález keltského hrobu	212
Obří hrad (administrativní obec Studenec, okres Prachatice, Jihočeský kraj) – Keltové na hřebeni Šumavy (nejvýše položené keltské stopy na Šumavě)	214
Okna (okres Česká Lípa, Liberecký kraj) – předpovězený objev u rašeliniště	219
Oparno (okres Litoměřice, Ústecký kraj) – kamenolomy Keltů	221
Oploty (okres Louny, Ústecký kraj) – „pohřebiště“ zlatých nákrčníků?	223
Osek u Milevska (okres Písek, Jihočeský kraj) – čočkovitá láhev	225
Oškobrh (administrativní obec Opolany, okres Nymburk, Středočeský kraj) – hora Askiburgion/Javorová	227
Otmíče (administrativní obec Otmíče, okres Beroun, Středočeský kraj) – panské sídlo s uměle zarovnanou plošinou akropole	228
Pavličky (administrativní obec Tuhaň, okres Česká Lípa, Liberecký kraj) – zlatá mince u Čapské palice	230
Plav (administrativní obec Doudleby, okres České Budějovice, Jihočeský kraj) – procházka po mohylovém pohřebišti	232
Podmokly (okres Rokycany, Plzeňský kraj) – největší zlatý poklad Evropy patřil Keltům	233
Poříčany (okres Nymburk, Středočeský kraj) – dílna (s nálezy jantaru) na Jantarové stezce	236
Praha-Bohnice (Praha 8) – ohrazení s rekonstruovanou dřevěnou bránou a působivým vyhlídkovým bodem	238
Praha-Bubeneč (Praha 6) – hrob bojovníka s kančími kly po obou stranách lebky	240
Praha-Dejvice (Praha 6) – hromadný hrob Keltů	242
Praha-Hloubětín (Praha 9) – mužatka (?) s výbavou železného meče, bronzového nákrčníku a zlatého prstenu?	243
Praha-Hostivař (Praha 10) – jediné hradiště z 6. až 5. století př. n. l. na území Prahy se vypíná nad hrází Hostivařské přehrady	245
Praha-Hradčany (Praha 1) – železnorudný důl Keltů	247
Praha-Jinonice (Praha 5) – stanice metra Nové Butovice se provozuje v místě keltského pohřebiště	248
Praha-Jiviny (Praha 6) – kolik hrobů Keltů leží ještě pod územím města Prahy? Jenom v Jivinách jich bylo prozkoumáno čtyřicet osm	250
Praha-Kbely (Praha 9) – pod dnešními Kbely leží keltské Kbely	251
Praha-Libeň (Praha 8) – bojovnícký hrob pod dlažbou křižovatky?	252
Praha-Ruzyně (Praha 6) – co bývalo v dnešním prostoru vodní nádrže?	253
Praha-Stodůlky (Praha 5) – keltské stodůlky ve Stodůlkách	256
Praha-Veleslavín (Praha 6) – zlato Keltů v cihle	259

Praha-Vinohrady (Praha 2) – Keltové na Vinohradech a Na Slupí	261
Praha-Vinoř (Praha 9) – amatérský archeolog našel na zoraném poli keltský bronzový prsten	262
Praha -Vokovice (Praha 6) – bronzový kančík z Šárky	263
Praha-Záběhlí (Praha 10) – svatební korunka na hlavě dívky	265
Praha-Zbraslav (Praha 5) – keltské rybáři v dnešní Zbraslavi	267
Praha-Žižkov (Praha 3) – Komenského náměstí bývalo pohřebištěm Keltů	269
Prosmyky (okres Litoměřice, Ústecký kraj) – pohřebiště na písčném přesypu u Labe	271
Přítkov (administrativní obec Proboštov, okres Teplice, Ústecký kraj) – keltská nádoba v areálu prastarých rýžovišť cínových krupek	274
Radovesice (okres Teplice, Ústecký kraj) – úplně prozkoumaná keltská vesnice i s pohřebištěm	276
Rakovice (okres Písek, Jihočeský kraj) – ohrazení ve tvaru obdélníka bylo objeveno z paluby letadla	278
Řepov (okres Mladá Boleslav, Středočeský kraj) – z Blízkého východu ve 2. století př. n. l. až do Řepova	280
Sedlo (administrativní obec Albrechtice, okres Klatovy, Plzeňský kraj) – rukojeť bronzové číše	281
Semín (administrativní obec Troskovice, okres Semily, Liberecký kraj) – nejrozsáhlejší keltský ohrazený komplex	282
Skřípel (okres Beroun, Středočeský kraj) – v terénu nejzachovalejší zádumčivá keltská svatyně	285
Slivínko (okres Mladá Boleslav, Středočeský kraj) – keltské boháči v polích	288
Sloup (administrativní obec Sloup, okres Česká Lípa, Liberecký kraj) – nejsevernější lokalita z doby Keltů v Čechách	291
Soběsuky (okres Chomutov, Ústecký kraj) – dětský hrob se zlatou perlou	292
Sovolusky (okres Karlovy Vary, Karlovarský kraj) – nejvýznamnější keltské pohřebiště Karlovarska	294
Srbsko (okres Beroun, Středočeský kraj) – keltská jeskyně s patry	295
Srbsko (okres Mladá Boleslav, Středočeský kraj) – posvátný háj v areálu obrovského skaliska	297
Stadice (okres Ústí nad Labem, Ústecký kraj) – nikoliv Přemyslova, ale keltská „otka“ z Královského pole	300
Staňkovice (okres Louny, Ústecký kraj) – prsten z „uhlí“	302
Stará Dobeš (okres Strakonice, Jihočeský kraj) – zajímali se Keltové o zkameněliny?	303
Starý Kolín (okres Kolín, Středočeský kraj) – dvakrát nalezený stejný keltský zlatý poklad	304
Stradonice (okres Beroun, Středočeský kraj) – město bohatých s katastrofickým koncem	305
Strakonice (týž okres, Jihočeský kraj) – od Féničanů neboli Kartáginců kvůli kosmetické péči až do Strakonice	309
Strážný (okres Prachatice, Jihočeský kraj) – keltská celnice?	311
Střekov (administrativní obec Ústí nad Labem, Ústecký kraj) – jelení kosti na (keltském) hradě Střekově	313
Sulejovice (okres Litoměřice, Ústecký kraj) – rudá růžička Keltů	315

Tábor (okres Týž, Jihočeský kraj) – keltský kančík na místě husitského hradu	317
Teplice (tentýž okres, Ústecký kraj) – co zanechali Keltové v teplém minerálním prameni Pravřídlo?	318
Tmaň (okres Beroun, Středočeský kraj) – Dolní jeskyně v době oppid	320
Trosky (administrativní obec Troskovic, okres Semily, Liberecký kraj) – přírodní keltský kostel se dvěma čedičovými věžemi	322
Třebovětice (okres Hradec Králové, Královéhradecký kraj) – tajemný kruh se čtyřmi vchody	325
Třebsko (okres Příbram, Středočeský kraj) – svatyně nad zlatonosným potokem	326
Třísov (okres Český Krumlov, Jihočeský kraj) – nejjižnější oppidum s nálezem kresby kance	328
Tuchoměřice (okres Praha-západ, Středočeský kraj) – tam, kde v Čechách poprvé používali kružítko (které archeologové našli)	331
Tuněchody (okres Chrudim, Pardubický kraj) – z Rudého moře až do Tuněchod	332
Turnov (okres Semily, Liberecký kraj) – záhadné místo z doby před rokem 200 př. n. l.	335
Týn nad Vltavou (okres Písek, Jihočeský kraj) – chybějící oppidum?	336
Týnec nad Labem (okres Kolín, Středočeský kraj) – labská stráž Keltů	337
Úhošť (administrativní obec Úhošťany, okres Chomutov, Ústecký kraj) – tajemná stolová hora, kde po přítomnosti Keltů možná stál Sámův Wogastisburg	338
Velhartice na Šumavě (okres Klatovy, Plzeňský kraj) – sídliště rýzovníků zlata	340
Věneč (administrativní obec Čkyně, okres Prachatice, Jihočeský kraj) – munice na hradbách, připravená na nepřítele	343
Veselí nad Lužnicí (okres Tábor, Jihočeský kraj) – říční nález zdobený lyrami	345
Vladař (administrativní obce Vladořice, Záhořice, okres Karlovy Vary, kraj týž) – jmeli v keltském jezírku na akropoli	347
Vliněves (okres Mělník, Středočeský kraj) – božstvo s lístkovou korunou	350
Závist (administrativní obec Lhota, okres Praha-západ, Středočeský kraj) – zdaleka viditelné nejznámější oppidum v Čechách	352
Zvíkov (administrativní obec Zvíkovské Podhradí, okres Písek, Jihočeský kraj) – opevněné sídlo nad uzlem Studené a Bohaté řeky	360
Želenice (okres Kladno, Středočeský kraj) – „našli jsme rytíře“ (s tajuplnou sponou), jíž největší slávu udělali čeští malíři Mikoláš Aleš a Josef Mánes (který poté sponu přimaloval na hrud praotci Čechovi na Řípu)	362
Nové nedávné překvapivé objevy keltských lokalit v Čechách	365
Závěrem	366
Poděkování	367
Mapa lokalit	368
Slovník archeologických pojmů	369
Literatura	375
O autorovi	378
Seznam fotografií a kreseb a jejich autoři a zdroje	379